

Dkt. Mark Jennings, Mark, Hotuba ya 6, Marko 3:1-19, Uponyaji, Muhtasari na 12

© 2024 Mark Jennings na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Mark Jennings katika mafundisho yake kuhusu Injili ya Marko. Hii ni kipindi cha 6 kuhusu Marko 3:1-19, Uponyaji, Muhtasari, na 12.

Habari, ni vizuri kurudi pamoja nawe tunapoendelea kufanya kazi kupitia Injili ya Marko.

Tunaingia katika sura ya tatu ya Marko. Kwa njia nyingi, sura ya tatu ya Marko inaendelea tulipoishia katika sura ya pili ya Marko. Kwa hivyo tuko katika huduma ya hadharani ya Yesu katika eneo la Galilaya.

Kama unakumbuka, mwishoni mwa Marko sura ya pili, kulikuwa na utata uliohusu Sabato. Uliishia kwa Yesu kutangaza nia ya Sabato, kwamba nia ya kimungu ya Sabato ilikusudiwa kuwanufaisha wanadamu. Ilikuwa zawadi kwa wanadamu.

Viongozi wa kidini wameigeuza kuwa kitu ambapo ubinadamu, mwanadamu, ulikuwa unaitumikia Sabato badala ya kusudi la Mungu. Kisha Yesu akathibitisha dai lake kwa kuonyesha kwamba yeye, kama mwana wa Adamu, alikuwa Bwana wa Sabato na kwamba yeye ndiye aliyeamua kilicho sahihi na kinachofaa. Kauli nzuri ya kutoa kwa viongozi wa kidini ambao taaluma yao, ambao kazi yao na wito wao ulikuwa kutafsiri kile kilicho sawa na sheria na kile ambacho hakikuwa sawa.

Kwa hivyo, ni kwa wazo hilo ndipo tunapoingia katika Marko sura ya tatu na tunaona kwamba utata huu wa Sabato haujaisha. Kwa hivyo, nataka kuangalia hapa mistari sita ya kwanza ya Marko sura ya tatu, mstari wa kwanza hadi wa sita. Wakati mwingine aliingia katika sinagogi na mtu mwenye mkono uliopooza alikuwepo.

Baadhi yao walikuwa wakitafuta sababu ya kumshtaki Yesu, kwa hiyo wakamtazama kwa makini ili waone kama angemponya siku ya Sabato. Yesu akamwambia yule mtu mwenye mkono uliopooza, Simama mbele ya watu wote. Kisha Yesu akawauliza, ni nini kilicho halali siku ya Sabato kutenda mema au kutenda mabaya, kuokoa maisha au kuua? Lakini wakakaa kimya.

Akawatazama kwa hasira na huzuni kubwa kwa ugumu wa mioyo yao, akamwambia yule mtu, Nyosha mkono wako. Akaunyosha na mkono wake ukapona kabisa. Kisha, Mafarisayo wakatoka nje wakaanza kushauriana na wafuasi wa Herode jinsi ya kumwua Yesu.

Tunapoangalia Marko sura ya tatu hapa tunapoanza, haijulikani mara moja ni nani hasa watu wanaotafuta sababu ya kumshtaki Yesu. Tunaingia katika tukio lingine tu

kwa utangulizi huu wa wakati mwingine alipoingia katika sinagogi. Lakini kutokana na kipindi kilichopita ambapo ni Mafarisayo waliokuwa wakimshtaki Yesu kwa kuvunja Sabato, Marko anatuambia waziwazi kwamba hili ni kundi lile lile.

Kwa kweli, Luka anaposimulia, anatuambia waziwazi kwamba wao ni Mafarisayo na walimu. Inashangaza kwa sababu katika sinagogi, Yesu ataingia katika mjadala huu wa kile kinachoruhusiwa kufanywa au kutofanywa. Unahusiana na uponyaji wa mtu huyu mwenye mkono uliopooza.

Nadhani ni muhimu kuelewa na kuweka muktadha kwamba katika Uyahudi wa Hekalu la Pili, angalau ikiwa tunaamini Mishnah katika hili, suala la kufanya huduma ya kimatibabu ili kuhifadhi maisha liliruhusiwa siku ya Sabato. Kulikuwa na mjadala mwingi kuhusu hili, lakini Mishnah inahitimisha kwamba wakati wowote maisha yanapokuwa na shaka, hatari hiyo huizidi Sabato. Kuna mambo mengine yanayozidi sharti la Sabato la kutofanya kazi.

Kwa mfano, wakunga wangeweza kufanya kazi siku ya Sabato, jambo ambalo ni vizuri kujua kwamba mwanamke aliyekuwa akijifungua hakulazimika kusubiri hadi jua litue. Tohara iliruhusiwa hata siku ya Sabato. Nadhani wazo, angalau kulingana na Mishnah, ni kwamba tohara ni tendo takatifu.

Ilikuwa ni kitendo cha uhusiano wa agano, na kwa hivyo ilikuwa kweli kitendo kinachofaa kufanywa siku ya Sabato. Niliandaa jukwaa, kwa sababu nataka kuhakikisha hatufikirii kwamba ndani ya Uyahudi wa Hekalu la Pili, kwamba uelewa wao wa kutofanya kazi siku ya Sabato hata ulimaanisha kuhatarisha mtu. Hiyo haikuwa hali tuliyokuwa nayo.

Pia, ili kuweka msingi katika hilo, hata hivyo, maisha ya mtu huyu hayako hatarini. Mtu aliyeko kwenye mkono wa shul hako hatarini kufa siku hiyo katika sinagogi, na tutarudi kwenye hilo. Hii si mara ya kwanza kuponywa siku ya Sabato.

Tunajua mifano mingine miwili ya uponyaji siku ya Sabato katika Injili ya Marko na Yesu. Kulingana na jinsi unavyofikiria kuhusu kufukuza pepo, kuna siku hiyo huko Kapernaumu iliyoanza katika Marko sura ya 1. Kumbuka, kulikuwa na mtu katikati ya sinagogi ambaye alisimama na alikuwa amejaa pepo mchafu, na Yesu akamtoa pepo huyo. Mtu anaweza kusema kwamba hilo lingekuwa tendo linaloonekana kuwa linaruhusiwa siku ya Sabato kwa sababu alikuwa akikiuka sinagogi, na kungekuwa na sifa ya ulinzi ndani yake.

Bila shaka, baadaye siku hiyo, akiwa nyumbani kwa mama mkwe wa Petro, ana homa, na Yesu anamponya siku ya Sabato. Lakini hilo lilikuwa tukio la faragha, na hakukuwa na dalili kwamba ilijulikana hadharani na kwa upana kwamba lilikuwa limetokea. Kwa hivyo, ingawa sisi kama msomaji wa Marko tunajua kwamba Yesu tayari ameponya siku ya Sabato, kwamba anahisi vizuri kabisa katika uponyaji siku ya

Sabato, si wazi kwamba Mafarisayo walijua kwamba alikuwa amefanya hivyo, angalau katika Injili ya Marko.

Kilicho wazi ni kwamba Mafarisayo wanatarajia afanye muujiza. Nadhani kuna kejeli hapa kwamba wako katika hali hii, wako katika sinagogi hili, wanajua kuna mtu mwenye mkono uliopooza hapo, na baadhi yao walikuwa wakitafuta sababu ya kumshtaki Yesu. Kwa hivyo, wamekuja hapa kwenye sinagogi siku ya Sabato kwa nia ya kupata sababu dhidi ya Yesu.

Tumekuwa tukiona hili likitokea katika Marko yote. Kwa nini anakula na wenye dhambi, kwa mfano? Kwa nini anakula na watoza ushuru? Kwa nini anawaruhusu wanafunzi wasifunge? Tumekuwa tukiona mashtaka haya. Na sasa wako hapa kwenye sinagogi kutopokea mafundisho.

Wako hapa hasa ili kuona kama wangeweza kumnasa Yesu. Na hata hasa, walimtazama kwa makini ili kuona kama angemponya siku ya Sabato. Kwa hivyo hilo linatupatia mtazamo wa kwa nini Mafarisayo walikuwepo pale.

Hawana kujali wala nia, hawatumainii kwamba mtu huyu anaweza kuponywa. Kwa kweli wanatumaini kwamba Yesu angemponya mtu huyo, si kwa faida ya mtu huyo, bali ili wamshtaki Yesu kwa kufanya kazi siku ya Sabato. Unaanza kuona mtazamo wao uliopotoka wanaouona kuhusu hili.

Na hivyo, kisha Yesu anauliza swali. Anaingia katika mjadala. Na anamwambia yule mtu mwenye mkono uliopooza, Simama mbele ya kila mtu.

Kwa Kigiriki hapo ni wazo la kusimama katikati ya kila mtu. Kwa hivyo, elewa kinachoendelea hapa. Yesu alichagua kwa makusudi kufanya tukio la hadharani kuhusu kile alichokuwa karibu kufanya.

Hangojei hadi ibada iishe, anamwalika mtu mwenye mkono uliopooza arudi nyumbani, kisha anamponya huko. Hii inaendana na kile ambacho tumekuwa tukizungumzia kote. Yesu anaweka nia maalum kuhusu lini atafanya nini na kwa sababu gani.

Tuliona hilo kwa mtu aliyekuwa amepooza na akashushwa kwenye mkeka. Yesu, kabla ya kufanya uponyaji, alisema haswa, Dhambi zako zimesamehewa. Alichagua kuunganisha uponyaji wa mtu aliyepooza na tangazo la uwezo wake wa kusamehe dhambi.

Hapa, anachagua kufanya uponyaji huu siku ya Sabato katika sinagogi kwa njia ya hadhara. Kwa hiyo anamwambia mtu huyo asimame. Kisha, anaunganisha anachotaka kufanya na swali lake kuhusu kusudi la Sabato.

Katika mtindo mzuri sana wa mjadala wa Kiyahudi wa Hekalu la Pili, anaweka pande mbili kwa swali. Anauliza, Ni ipi iliyo halali siku ya Sabato? Kwa hivyo lugha hiyo, ambayo ni halali siku ya Sabato, inaiweka katika muktadha wa mjadala kuhusu kile kinachoruhusiwa siku ya Sabato na sheria na kile kisichoruhusiwa. Kwa sheria ikimaanisha aina ya sheria ya Musa na uelewa wa Maandiko na mapokeo ya zamani.

Kwa hivyo, anaweka hilo. Ni ipi iliyo halali siku ya Sabato? Kutenda mema au kutenda mabaya? Sasa, naona swali hilo kuwa la kuvutia sana kwa sababu si halali kamwe kutenda mabaya. Si halali kamwe kutenda mabaya siku yoyote, sembuse siku ya Sabato.

Na hivyo, asili ya swali hilo karibu inahitaji idhini kamili. Kila mtu hapo angesema angeitazama kwa maana ya, si halali kufanya uovu siku ya Sabato. Na kwa hivyo kuna aina ya jumla ya hilo, hata ya kubishana kuhusu suala hilo la kupata idhini, kupanga mema, kutenda mema, na Sabato.

Kuunganisha hao wawili pamoja. Na jinsi kutenda maovu siku ya Sabato ilivyo wazo la kipuuzi ni laana. Kama vile kufunga wakati wa karamu ya harusi ni wazo la kipuuzi, kufanya maovu siku ya Sabato ni wazo la kipuuzi.

Na kisha tena, anaendelea hadi swali linalofuata. Maana yake ni, ni lipi lililo halali siku ya Sabato? Kuokoa maisha au kuua? Kwa hivyo, sasa nina maswali mengine mawili. Kuweka wema sawa na kuokoa maisha, kuweka uovu sawa na kuua.

Sasa, swali la kama ni halali kuokoa maisha siku ya Sabato. Hilo lilikuwa swali linalofanya kazi, na kama nilivyosema hapo awali, Mishnah na Uyahudi wa Kirabi wanaonekana kukubaliana na ukweli kwamba, ndiyo, ni halali kuokoa maisha siku ya Sabato. Lakini si halali kamwe kuua. Na hakika si halali kamwe kuua siku ya Sabato.

Na kwa hivyo, inavutia. Kwa hivyo, anachukua hili jema na baya, akiokoa maisha, na kuua, kwa maneno makali sana, mgawanyiko huu. Na nadhani kinachofuata hapa katika mwendelezo huu ni kwamba uovu na mauaji vinafanya kazi pamoja, wema na kuokoa maisha vinafanya kazi pamoja, katika mgawanyiko mkali sana, kwamba hakuna msingi wa kati.

Anaanzisha muujiza huu ambao anakaribia kufanya ndani ya mgawanyiko huo. Na angalia wanabaki kimya. Kwa hivyo, wanauliza swali hili, ni nini halali siku ya Sabato, kutenda mema, kutenda mabaya, kuokoa maisha, au kuua?

Nao, wale wanaojaribu kumjaribu, wanabaki kimya. Hakuna jibu linaloonyesha wakati huo kwamba viongozi hawa wa kidini wanajua kwamba hawawezi kusema chochote. Kwa sababu kutoa upinzani wakati huo kungemaanisha kusimama upande wa mgawanyiko ambao Yesu ameuweka.

Yesu ni mtaalamu wa mijadala hapa. Ameweka makundi mawili, na bila kuficha, alijiweka katika kundi la kuthibitisha uzima, la kuthibitisha mema. Na hivyo kusema chochote dhidi ya Yesu karibu bila shaka kungejiweka katika kundi la uovu na mauaji.

Na hivyo, hawawezi kutoa jibu. Wanakaa kimya badala ya kujibu. Na ukweli kwamba hawajibu unaonyesha jinsi walivyo mbali na kumthibitisha Yesu na kile ambacho Yesu anafanya.

Wanakataa hata kutoa uungwaji mkono, ndiyo, Yesu, uko sahihi. Ni halali tu kutenda mema na ni halali tu kuokoa maisha. Lakini ukweli kwamba wanakataa kusema chochote unaonyesha kwamba kusudi lao la kweli si hata kujaribu kuelewa au kuingia katika majadiliano ya kile kinachoruhusiwa siku ya Sabato au la.

Kwamba kusudi lao la kweli ni kuungana tu na Yesu. Na hilo linasababisha jibu kutoka kwa Yesu katika mstari wa 5. Aliwatazama kwa hasira, akiwa na huzuni kubwa kwa mioyo yao migumu. Hii ni, katika Marko, hii ni hisia adimu sana.

Yesu katika Marko, tunapata hisia nyingi. Sifa za kibinadamu za Yesu katika Marko zinasisitizwa. Lakini huu ndio wakati pekee ambapo hasira inaonyeshwa wazi katika Marko na Yesu, kwa Yesu kuwa na hasira.

Kuna tofauti ya maandishi yenye utata hapo awali katika Injili ya Marko ambapo inachochewa na hasira au huruma. Lakini hapa, ni wazi sana. Na angalia anachokasirikia.

Anakasirika kwa ukaidi wao. Tafsiri inayopendelewa zaidi ya hilo inaweza kuwa ugumu wa mioyo yao badala ya ukaidi wao. Ugumu wa moyo ni njia ya ajabu sana ya kuonyesha upinzani; upinzani kwa Mungu mara nyingi huambatana na upofu wa kiroho.

Makundi yaliyokuwa na ugumu wa moyo katika Agano la Kale yalikuwa makundi ambayo yalikuwa yamepinga kwa ukaidi kile ambacho Mungu alikuwa akifanya, na matokeo ya upinzani wao wa ukaidi yalikuwa kuongezeka kwa kutoweza kwao kuona au kuelewa. Kwa hivyo, ulikuwa na mgawanyiko huu ukifanya kazi. Tunaona hili katika Kutoka 4, Kutoka 7, Kutoka 8. Namaanisha, Farao, hii inazungumzia Farao hapo.

2 Mambo ya Nyakati 36, Yeremia 3, Yeremia 7 na 13. Paulo anatumia maneno yanayofanana sana mwenyewe katika Warumi 11 na 2 Wakorintho 3. Na kwa hivyo, kile ambacho Yesu, akiwaona hawasemi chochote, anakasirika sana. Hapa kuna viongozi hawa wa kidini wanaokataa kuthibitisha kile ambacho amekisema.

Hilo linaonyesha ugumu wa mioyo yao. Sasa, ugumu wa moyo, hili litachukua jukumu tunapoendelea na Injili ya Marko. Tutaona hili likitokea kwingineko.

Na kwa kukasirika kwa ugumu wa mioyo yao, Yesu, mmoja wao, anaelewa tena hali ya mioyo yao. Hii inarudi kwenye kile tulichokizungumzia hapo awali kuhusu jinsi Yesu anavyoweza kufanya kile kinachohusiana na Mungu pekee, ambacho ni kuelewa moyo wa mwanadamu. Lakini pia, lugha hii inawaweka Mafarisayo na viongozi wa kidini upande wa Farao, upande wa sababu na maadui kuhusu uhamisho wa Yeremia, wa Waisraeli, Wayahudi ambao wamekuwa wagumu.

Na tumeona hili likitokea mara kadhaa. Tuliona hili katika Sura ya 2 wakati Yesu alipokuwa akijadili hali ya swali kuhusu mkate uliowekwa wakfu na Daudi na je, hamjasoma? Tutaona hili likiendelea katika sehemu iliyobaki ya Marko, ambapo Yesu anawaweka viongozi wa kidini na kuwahusisha na Waisraeli ambao hawakuwa watiifu au wafuasi wa njia za kipagani, wale walionung'unika na kunung'unika jangwani kote.

Lakini anahusisha uongozi wa sasa na watu wabaya kila mara, ukitaka, kutoka Agano la Kale. Na kwa hivyo hapa amekasirika. Na nadhani kwamba motisha ya hasira pia inatuandaa kwa lugha ya hukumu ambayo Yesu atawapa makundi haya pia, kwamba kuna hukumu ya kimungu inayotolewa kutokana na ugumu wa mioyo yao.

Kwa hivyo, akiangalia huku na huku kwa hasira kwa ugumu wa mioyo yao, akamwambia mtu aliyesimama pale, kama vile mjadala huu mdogo umekuwa ukiendelea. Mimi huwa namwona mtu huyu ameketi pale akiendelea, nifanye nini? Ni nini kimetokea? Nimeombwa kuja hapa, na sasa kuna mjadala mkubwa wa kidini kuhusu Sabato. Na Yesu akamwambia mtu huyo, Nyosha mkono wako.

Kwa hivyo tena, hii ni hadharani sana, unajua, hii ni Yesu atahakikisha kila mtu anaweza kuona waziwazi kile kitakachotokea. Uponyaji ni wa hadharani sana na unaonekana wazi. Na akanyoosha mkono wake na mkono wake ukapona kabisa.

Hebu fikiria tukio hilo. Hapa kulikuwa na mkono uliopooza, mkono uliopooza, mkono ambao haukuweza kufanya kazi, mkono ambao haukuweza kushika, na sasa mkono uliopona kabisa, jambo ambalo linaendana na kile ambacho tumekuwa tukikiona katika Marko. Yesu anapofanya jambo, hupona kabisa.

Alipomponya mama mkwe wa Petro, mara moja alisimama kutumikia. Mapepo yalipokuwepo, aliwaambia wanyamaze, nao wakanyamaza, na akawaambia waondoke, nao wakaondoka kabisa. Hakuna urejesho wa taratibu hapa.

Ni marejesho kamili. Kwa hivyo, amefanya jambo lile lile ambalo Mafarisayo hawa wamekuwa wakijiuliza kama angefanya. Kuna karibu athari ya uchochezi-uchochezi hapo.

Anajua ni kwa nini wako hapa kumnasa, na anafanya hivyo kimakusudi. Na amefanya ukarabati huu wa mkono. Ametangaza kwamba hilo ni tendo jema.

Hilo si tendo ovu. Hilo ni tendo linaloendana na Sabato. Na hili linaeleweka kutokana na kile amekuwa akisema kuhusu Sabato, kwamba Sabato ilikusudiwa kuwaletea watu wema.

Na kwa hivyo, katika kurejesha mkono wa mtu huyu, hiyo inaleta wema kwa mtu huyo, kwamba kuna urejesho. Kuna hilo, unajua, hata wazo hili la wakati wa Sabato, ambalo Waebrania wanalichukua kama pumziko la Sabato la mwisho la kufurahia kikamilifu kuwa mbele za Yesu. Hiki ndicho mtu huyu anachofurahia sasa; ilikuwa vigumu sana kuwa na mkono uliopooza mbele za Yesu kwa sababu anaurejesha mbele za Yesu.

Na kwa hivyo, anafanya kitendo hiki cha hadharani sana. Na Mafarisayo wamewekwa katika hali hii ambapo hawawezi kukipinga. Ni nani angeweza kusema dhidi ya onyesho kubwa la urejesho linalotokea siku ya Sabato ambalo Yesu amesema ndiyo, kwamba hili linaendana na mema na kudumisha maisha?

Na hivyo, basi, kinachotokea baadaye kinavutia katika mstari wa 6. Kisha, Mafarisayo wakatoka, wakatoka katika sinagogi, wakatoka, na wakaanza kupanga njama na Maherodi jinsi wanavyoweza kumuua Yesu. Kwanza, Maherodi wanaonekana mara mbili tu katika Agano Jipya. Kundi hili linaitwa Maherodi, na kisha katika Marko 12, ambapo tena, wanapanga njama ya kumuua Yesu. Sasa, Maherodi, hawa watu ni akina nani? Hawa wangukuwa wafuasi wa nasaba ya Maherodi, nasaba ya Mfalme Herode Mkuu.

Na kisha baada ya kifo cha Herode Mkuu, ufalme wake uligawanyika. Herode Antipa na Herode Filipo wanajumuisha, wana wawili waliotawala baada yake, katika eneo hili. Sasa, Maherodi walikuwa waumini wa Kirumi sana.

Herode aliteuliwa kuwa mfalme na Warumi. Alikuwa akiungwa mkono na Seneti ya Kirumi. Alikuwa akiungwa mkono na Mark Antony.

Kwa kweli, muungano wa Herode na Warumi ulianza wakati Julius Kaisari alipojikuta matatani Misri, akijaribu kuanzisha utawala wake, na Herode wakaja na kumsaidia. Na huo ulikuwa uamuzi mzuri sana kwa Herode na kwa ukoo wa Herode kwa sababu waliunga mkono mtu sahihi kwa kuja na kumsaidia, na hivyo basi hilo liliruhusu upendeleo fulani kuwepo. Kwa hivyo, kumbuka tunapomfikiria Herode, kwanza Herode hakuwa Myahudi kamili.

Asingekuwa Myahudi kamili, kwa namna fulani katika wazo la Makabayo. Na aliteuliwa kuwa mtawala na Warumi. Kama nyongeza, ndiyo maana ilikuwa kauli kubwa sana katika Mathayo wakati Mamajusi kutoka mashariki walipomjia Herode

na kusema, yuko wapi yule aliyezaliwa mfalme wa Wayahudi? Na suala halisi hapa si mfalme wa Wayahudi tu bali mfalme aliyezaliwa wa Wayahudi kwa sababu Herode hawezi kamwe kudai kwamba alizaliwa mfalme.

Aliteuliwa kuwa mfalme katika aina kamili ya muungano na Roma. Na kinachovutia basi, ni kwamba Waherode wangeunga mkono nasaba iliyounganishwa na Roma. Mafarisayo walipinga sana utawala wa tabaka la juu uliungana na Roma.

Mafarisayo walitazamia wakati wa urejesho ambapo Israeli ingesimama kama taifa lake huru na kutojitegemea. Walitafuta utetezi wa Israeli, wa Wayahudi. Walipinga sana Roma.

Namaanisha, kuna sababu tunapohamia Yerusalemu, Mafarisayo wanaanza kuchukua nafasi ya nyuma kidogo kuhusu baadhi ya maamuzi yanayofanywa dhidi ya Yesu. Hawakosekani kabisa, lakini wanachukua nafasi ya nyuma kidogo kwa sababu Mafarisayo hawakuwa na mamlaka huko Yerusalemu. Hawakuwa na uhusiano na Roma kwani Waherodi walikuwa Masadukayo na baadhi ya tabaka zingine za watawala.

Mafarisayo walikuwa wengi nje mashambani na katika maeneo tofauti, ndiyo maana mara nyingi tunawaona wakikabiliana na Yesu; hapo ndipo pia walipokuwa. Na kwa hivyo, tunapata kauli hii kwanza kabisa ya jinsi Mafarisayo, kama wangechagua kati ya kujiunga na Yesu anayewaponya watu siku ya Sabato au kujiunga na maadui zao wakuu wanaounga mkono utawala unaounga mkono Warumi, wangependelea kujiunga na Waherode kwa sababu Waherode na Mafarisayo waliona tishio ndani ya Yesu. Na sehemu ya mwisho inavutia.

Wanapanga nini? Ili waweze kumuua Yesu. Kwa hivyo, fikiria hili. Yesu ametoka kusema, ni nini halali siku ya Sabato? Kuokoa maisha au kuua? Siku ya Sabato, wafuasi wa Herode na Mafarisayo wanafanya nini? Wanapanga kuua.

Hilo linaonyesha jinsi walivyo mbali na kuelewa nia ya Sabato na mpango wa Mungu na, jinsi Yesu anavyochukua jukumu, jinsi walivyo wagumu. Kwamba watafanya kile ambacho kila mtu angekitambua kuwa ni kinyume cha sheria, ambacho ni kupanga njama ya kuua, na wangepanya hivyo siku zote, Sabato. Kwa hivyo, tunaanza kupata hisia ya mzozo unaoongezeka.

Sasa, si ubishi mdogo tu. Mistari imechorwa vibaya. Kuna Mafarisayo waliungana na Waherode, wakitafuta kumuua Yesu.

Na kwa hivyo, tunapoendelea mbele, tunahitaji kukumbuka hilo Mafarisayo wanapojitokeza katika sehemu tofauti. Marko 7 hadi 12 ni aina ya muhtasari wa kuvutia. Kwa hivyo, tumeacha mabishano haya ya Sabato ambayo yaliunganishwa pamoja.

Na kisha katika 7 hadi 12, tunapata ukumbusho kidogo kutoka kwa Marko, ikiwa ungependa, kuhusu kile kinachotokea. Kwa hivyo, katika Marko 7 hadi 12, Marko anatukumbusha kwamba Yesu aliondoka na wanafunzi wake kwenda ziwani, na umati mkubwa ukamfuata kutoka Galilaya. Waliposikia yote aliyokuwa akiyafanya, watu wengi walitoka Yudea, Yerusalemu, Idumea, na ng'ambo ya Yordani na kando ya Tiro na Sidoni.

Kwa sababu ya umati wa watu, aliwaambia wanafunzi wake wamtayarishie mashua ndogo ili watu wasimsonge. Kwa maana alikuwa amewaponya wengi, hata wagonjwa wakamsonga mbele ili wamguse. Kila mara pepo mchafu alipomwona, walianguka chini mbele yake na kupiga kelele, “Wewe ndiwe Mwana wa Mungu.”

Lakini aliwaamuru vikali wasimwambie yeye ni nani. Kauli hii inafanana sana na Marko 1, 14 hadi 15 kwa kuwa ina sifa hii ya muhtasari. Marko anaanza na Galilaya, lakini kisha kijiografia anapanua muhtasari wake ili kujumuisha mashariki na kaskazini magharibi, ikiwa unajiuliza jinsi hii inavyofanya kazi.

Yudea ni jimbo upande wa kusini. Idumea ni jina la Kilatini la Edomu. Kwa hivyo, inavutia anatomia jina la Kilatini hapo, jambo ambalo linaweza kuonyesha kwamba hadhira anayowaandikia inafahamu zaidi majina ya Kilatini.

Edomu ni jina lingine la Esau. Hili ni eneo ambalo Waedomu walilikaa. Ng'ambo ya Yordani ingekuwa upande wa mashariki wa Mto Yordani.

Hili lingekuwa eneo la Dekapoli kaskazini na Perea kusini. Liko kwenye pwani ya Mediterania, kaskazini mwa Israeli. Hizi ni maeneo ya Mataifa.

Nadhani inavutia kwani Marko anawasilisha jinsi umaarufu wake unavyoenea, umaarufu wa Yesu unaenea zaidi ya Galilaya. Unaenea katika maeneo tofauti, ikiwa ni pamoja na maeneo ya Mataifa. Marejeleo haya kuhusu umati wa watu wanaojaribu kumgusa, ambayo yanaakisi imani kwamba unaweza kumgusa Yesu na kuponywa.

Tutaona mfano maalum wa hilo likitokea hapo. Tunaona wazo hilo. Sio wazo la kipekee tu kuzunguka Yerusalemu.

Tutaona wazo hili likitekelezwa katika sehemu zingine katika Agano Jipya. Kwa mfano, kutakuwa na watu katika Matendo wakijaribu kupata lesa za Paulo. Kama Paulo angemgusa, walidhani wangeweza kumponya, na kisha miujiza ingetokea.

Au kama kivuli, kama Petro, kingeweza kumpita mtu. Kwa hivyo unapata aina hii ya shauku, wakati mwingine shauku ya kishirikina, ikicheza katika hili. Na tunapata hii, tena, taarifa ya muhtasari.

Yesu anaponya. Umati unamlazimisha. Anaingia kwenye mashua.

Kwa sababu hiyo, aina zote za picha zinaundwa zinazojitokeza tena na tena katika Injili ya Marko. Na hata upungaji pepo. Ona kwamba, tena, tunapata hili : kila mara pepo mchafu alipomwona, walianguka mbele yake.

Hilo halipaswi kueleweka kama ibada, zaidi kama utambuzi wa mamlaka. Kwa hivyo, upungaji pepo wote una muundo uleule. Mapepo humwona Yesu.

Wanaanguka chini kwa kunyenyekea mbele yake, wakitambua mamlaka yao. Wote wanapiga kelele, Wewe ni Mwana wa Mungu. Tumeona tofauti tofauti za hilo zikitokea katika Injili ya Marko.

Hilo huleta swali la ufahamu wa pepo kuhusu Yesu. Na nadhani, kwa ujumla, kwa sababu ni kwa kiasi gani walimwelewa Yesu kama Mwana wa Mungu? Lugha ya Mwana wa Mungu pia ina tatizo hapo kwa sababu inatumika kwa kila aina ya watu tofauti katika Agano la Kale. Lakini nadhani tunaweza angalau, angalau, kusema kwamba pepo wanatambua kwamba Yesu alikuwa na mamlaka juu yao.

Moja inayoendana na kile ambacho kingekuwa mamlaka ya kimungu kwa sababu wao huwa na wasiwasi kuhusu hukumu kila wakati. Wao huwa na wasiwasi kuhusu uharibifu mikononi mwa Yesu. Kwa hivyo, kwa kiwango chochote cha uelewa wa Yesu ni nani, hakika kulikuwa na utambuzi huo.

Na Yesu angewaamuru wanyamaze. Tunapata kauli hiyo ya muhtasari, ambayo inawaamuru wanyamaze. Nadhani kuna hisia kwamba ile inayowaamuru wanyamaze inaonyesha ustadi.

Yesu ana mamlaka juu yao na hata kile wanachoweza kusema. Na nadhani inawazuia watangazaji wa Yesu ni nani kutokana na shughuli hiyo ya nguvu za mapepo, kwamba kuna kitu kibaya na kile kinachotoka kwa mapepo ambacho Yesu anakinyamazisha. Tunapata taarifa hii ya muhtasari ikiendelea.

Na kisha, baada ya kauli ya muhtasari, angalia tuna uteuzi wa 12 unaofuata katika 13 hadi 19. Uteuzi huu wa 12 unavutia kwa sababu baada ya kauli hiyo ya muhtasari katika Sura ya 1, tunapata uteuzi wa 4. Na kwa hivyo, unaona muundo huu unaoendelea katika Injili ya Marko hapa ambapo kuna kufanana kati ya kauli za muhtasari na uteuzi, uteuzi, aina ya hatua hii inayofuata ya mwendelezo. Na kuanzia hapa na kuendelea, tutapata umakini zaidi kwenye 12 hapa.

Sasa tunaona tofauti ikifanywa kati ya wale walio wa Yesu na wale wanaosimama dhidi yake. Kama vile kuna athari hii ya majira ya baridi kali. Na pia kuna tofauti inayofanywa kati ya wale wanaomfuata na wale walio 12.

Na kwa hivyo, una mwendelezo huu wa wanafunzi, wafuasi, wanafunzi 12, na kisha wa 4, 4 maalum waliochaguliwa mapema, na hata wa 3 kati ya hao 4. Na kwa hivyo kuna uongozi huu ukitaka. Sasa, mkazo hapa kuhusu 12, nadhani, ni mara mbili. Kwa nini 12? Nadhani uteuzi wa 12 ni muhimu.

Mojawapo ni kigezo cha uwakilishi ambacho 12 inacho kwa Israeli, makabila 12 ya Israeli. Na hapa kuna uteuzi wa 12. Na nadhani inaonyesha wazo hili la Israeli iliyorejeshwa kieskatolojia, la jumuiya hii ya agano inayofafanuliwa sasa, Israeli ikifafanuliwa kwa njia fulani kupitia hizi 12.

Pia, kwa uteuzi huu wa hawa 12, unapata upanuzi wa huduma ya Yesu. Tutawaona wale 12 wakifanya mambo sawa na yale ambayo Yesu alikuwa akifanya. Na kwa hivyo inaonekana kuna ukuaji fulani hapo.

Baada ya wakati huu, neno wanafunzi katika Marko karibu linatumika pekee kama marejeleo ya sehemu ya 12 ya 12. Kwa hivyo sasa tofauti ya kile ambacho ni mwanafunzi inaanza kufafanuliwa. Unajua, jukumu hili la 12 kama viongozi wawakilishi linadokezwa katika Marko; limefafanuliwa wazi katika Mathayo 19 na Luka 22.

Lakini zaidi ya hayo, fikiria maana ya hili kwa Yesu. Yesu hajijumuishi kama mmoja wa wale 12. Amewachagua wale 12.

Nadhani hili ni hoja yenye nguvu kwa ajili ya kujitambua kwa Yesu kama Masihi. Mojawapo ya mambo ambayo hujadiliwa kila mara ni kwa kiasi gani Yesu alijiona kama mtu wa kimasih, au kanisa la kwanza lilikuwa tu likimtazama Yesu na kumhusisha na wazo la kimasih? Hili ndilo wazo utakalosikia likitajwa kama kujitambua kwa Yesu kama Masihi.

Naam, hapa nadhani tunapoiangalia, kuchagua 12 kuna picha hii ya Yesu akiwa amesimama katika nafasi ya Mungu na kwa namna fulani akibainisha watu wake ni akina nani na kuchagua makabila 12 na kutambua makabila 12, ya kuwatambua watu wa agano. Na kwa hivyo nadhani kitendo hiki cha kuchagua 12 ni ushahidi thabiti kwamba Yesu alikuwa na ufahamu wa yeye alikuwa nani na kile alichokuwa akifanya. Inavutia unapoangalia kazi ya hawa 12 katika mistari hii.

Kazi yao ya kwanza ni kumsindikiza tu. Anachagua 12 waandamane naye, wawe pamoja naye. Na tunapoona uteuzi huu wa 12, angalia katika mstari wa 14 wa sura ya 3, aliwateua 12, akiwataja kuwa mitume, mitume wakiwa kama wazo la wajumbe, waliotumwa, wawakilishi, ili wawe pamoja naye, hilo ndilo jambo lao la kwanza, na kwamba awatume kuhubiri na wawe na mamlaka ya kutoa pepo.

Kwa hivyo, angalia kazi yao ya kwanza ni kuandamana naye, lakini kuandamana naye kuna sababu. Kuna kusudi, anataka wawe karibu naye, na ndilo kusudi ili wawe na vifaa vya kufanya mambo yale yale ambayo Yesu amekuwa akifanya, yaani kuhubiri, kutangaza ufalme wa Mungu, kwamba ufalme wa Mungu umekaribia, na tambua kuwa na mamlaka sawa, kuwa na mamlaka yake juu ya pepo. Sasa, kwa kawaida, tumekuwa tukiona vipengele vitatu kila mara pamoja katika uhusiano huu wa mamlaka, utatu wa mamlaka, ikiwa unataka, ambao ni kufundisha, kutoa pepo, na uponyaji.

Na tunapoangalia kile ambacho Marko sura ya 3 inasema hapa, kwamba waweze kwenda kuhubiri, hii ingekuwa mamlaka ya kufundisha, na kuwa na mamlaka ya kutoa pepo, hakuna marejeleo ya uponyaji hapa, na kwa hivyo swali ni, je, tunapaswa kulifanya jambo kubwa? Sidhani hivyo. Sidhani hivyo kwa sababu tunapofika Marko 6, tutaona kwamba wanafunzi pia walikuwa wakiponya. Vivyo hivyo, unapofikiria mwisho wa sura ya 1, siku hiyo huko Kapernaumu, wakati Yesu anapozungumzia jinsi anavyopaswa kwenda kufundisha, kwa maana ndiyo maana amekuja, mstari unaofuata kuhusu unamzungumzia pia akifanya miujiza na kutoa pepo.

Na kwa hivyo, nadhani hata kwa kutoa hizo mbili, ya tatu inaonekana kudhaniwa kwa kiasi fulani. Angalau tunapofika kwenye Marko 6, imewekwa wazi. Maelezo mengine ya kuvutia, nadhani, yako kwenye orodha. Sitatumia muda mwingi katika hili, lakini hawa ndio 12 aliowateua. Simoni, ambaye alimpa jina Petro.

Simon anaorodheshwa kwanza. Daima anaorodheshwa kwanza katika orodha. Hiyo inaonyesha kile kinachotambuliwa kama Simon kuwa kiongozi wa 12.

Mara nyingi alikuwa mwakilishi wao. Kwa hivyo, tunaona Simoni anaposema jambo, pia alijulikana kama Petro. Jina hapo ni kama Kefa na Petra, wote wakimaanisha mwamba.

Petro anapozungumza, ana wazo kwamba hayuko peke yake katika anachosema, bali anazungumza kwa ajili ya yote, na ana kipengele hiki cha uongozi. Lakini cha kuvutia ni kwamba Marko anawavunja ndugu. Kuna wale 12 aliowateua.

Simoni, ambaye alimpa jina Petro. Yakobo, mwana wa Zebedayo na nduguye Yohana. Kisha, angalia katika 18, anawaita wana wa ngurumo.

Andrea. Sasa kinachovutia ni kwamba tunajua Andrea ni kaka yake Petro. Kile ambacho kingekuwa kawaida ni Simoni na kaka yake Andrea na Yakobo na kaka yake Yohana.

Haikuwa kuwavunja ndugu. Lakini Marko anawavunja. Waliitwa pamoja.

Simoni na Andrea wanaitwa kwa wakati mmoja. Yakobo na Yohana wanaitwa kwa wakati mmoja. Kwa nini Marko anamweka Andrea wa nne badala ya wa pili katika jozi za ndugu? Nadhani jibu la hilo ndilo ambalo tayari tumekuwa tukizungumzia.

Tutakachoona ni kwamba ingawa kulikuwa na kundi hili la watu wanne, kulikuwa na kundi maalum la watu watatu. Kwamba kulikuwa na kundi maalum la watu watatu walioshuhudia mambo ambayo Andrea hakuyashuhudia. Kwamba Simoni, Petro, Yakobo, na Yohana wataruhusiwa kuona mambo.

Kwa mfano, wataona mabadiliko. Mara nyingi watakutwa, hata tunapofika Gethsemane na kuomba, wanavutwa, na kisha kundi linavutwa kutoka kundi kubwa. Tutaona hili.

Nadhani Marko katika orodha yake hapa anaonyesha kuna kitu cha thamani na uwepo wa kipekee kwa Petro, Yakobo na Yohana. Ikiwa unajiuliza kuhusu hawa watatu, hawa wanne, tumezungumzia Petro kidogo. Marejeleo haya kwa Yakobo na Yohana kama wana wa radi labda ni njia ya kumaanisha si baba yao bali tabia zao.

Unapotumia lugha hiyo, mwana wa kitu, chochote kile ambacho ni kitu, ni njia ya kuonyesha kitu kukuhusu au kitu kuhusu mtu huyo. Kuwaita wana wa ngurumo kunamaanisha kwamba labda walikuwa na hasira kidogo, kwamba walikuwa na mkondo wa fujo, wa vurugu, labda mkondo wa kelele, kitu kinachohusiana na hilo. Ninaona inavutia kufikiria Yakobo na Yohana katika Matendo.

Yakobo ndiye mtume wa kwanza kuuawa. Ndiye mtume wa kwanza kuuawa kishahidi. Yohana ndiye atakayeishi kwa muda mrefu zaidi, naamini, akiandika Injili ya Yohana, Nyaraka za Yohana, na Ufunuo.

Ninaona tu kwamba inavutia mgawanyiko wa hao wawili, kati ya yule aliyeuawa kwa mara ya kwanza na yule anayedumu. Andrea, hatuelewi mengi kumhusu Andrea. Tunajua kutoka kwa Injili zingine kwamba alikuwa mfuasi wa Yohana Mbatizaji.

Ni Andrea aliyemleta Simoni kumwona Yesu, jambo ambalo nadhani ni la ajabu. Wa mwisho, bila shaka, kwenye orodha hii ni Yuda Iskariote, aliyemsaliti. Msaliti ameorodheshwa kama mmoja wa wale kumi na wawili.

Hii inazungumzia, naamini, uhalisia wa Injili kwa sababu kama mtu angeunda kumi na mbili maalum ambazo shujaa alichagua, huenda usingeunda hadithi ambapo shujaa, Yesu, huchagui vibaya. Lakini Yesu hapa ana mamlaka kamili ya kumi na wawili, na miongoni mwa hao kumi na wawili ni yule atakayejulikana kama msaliti, jambo ambalo tutalifikia. Daima kumekuwa na mjadala mwingi kuhusu maana ya Iskariote.

Huenda ikawa ni njia ya kuonyesha anatoka wapi, Kiriathi. Watu wengine husema inamaanisha aina fulani ya kundi la wauaji au kundi la washabiki. Labda inamaanisha

eneo analotoka, Kiriathi, ambalo ni mahali kutoka Yudea, kumaanisha kwamba hilo linamweka kama mwanafunzi pekee kutoka Yudea.

Kwa hivyo, kuna utengano wa kijiografia wakati huo. Kwa hivyo hapa tuna mwanzo wa maelezo haya ya kundi la ndani na kundi la nje katika sura ya 3. Tuna maadui dhahiri ambao wameungana na Mafarisayo na Waherode. Yesu amejitenga na kundi la watu kumi na wawili, ambalo naamini linaunda hatua hii kuelekea Israeli.

Hii inaandaa mazingira ya kile kitakachokuwa mjadala kuhusu familia ya Yesu ni nani, nani si nani, na nani Yesu anamchukulia kuwa ni wake, katikati ya mjadala wa kufuru ya Mafarisayo kwa Roho Mtakatifu na nguvu ya kutoa pepo. Tutafikia hilo wakati mwingine. Asante.

Huyu ni Dkt. Mark Jennings katika mafundisho yake kuhusu Injili ya Marko. Hii ni kipindi cha 6 kuhusu Marko 3:1-19, Uponyaji, Muhtasari, na 12.